

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL 2021–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS
RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS UŽSIENYJE MATOMOS IR
ĮTAKINGOS LIETUVOS PLĖTROS PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindama 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 9.1 pažangos uždavinį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Patvirtinti 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos užsienyje matomos ir įtakingos Lietuvos plėtros programą (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Užsienio reikalų ministras

**2021–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS
UŽSIENYJE MATOMOS IR ĮTAKINGOS LIETUVOS PLĖTROS PROGRAMA**

**I SKYRIUS
PLĖTROS PROGRAMOS PASKIRTIS**

Valstybės veiklos sritis 14. Užsienio politika
Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) pažangos uždavinių (toliau – uždavinys) įtraukimo į plėtros programą logika 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos užsienyje matomos ir įtakingos Lietuvos plėtros programa (toliau – programa) įgyvendina Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) 9 strateginio tikslo „Stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora“ 9.1 uždavinį „Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką“, kuris atitinka užsienio politikos valstybės veiklos sritį ir už kurio įgyvendinimą ir poveikio rodiklių pasiekimą NPP yra paskirta atsakinga Užsienio reikalų ministerija (toliau – URM).
NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas 9.1. Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką
NPP uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis NPP 9.1 uždavinio rodikliai: 9.1.1. Lietuvos vieta koalicinio valentingumo indekse (tarp ES valstybių narių) – Lietuvos dalyvavimo ES valstybių narių koalicijose, priimant Lietuvos interesus atitinkančius sprendimus, veiksmingumas, vieta (2020 m. – 19; 2025 m. – 18; 2030 m. – 17). Lietuvai svarbių sprendimų priėmimas priklauso nuo kitų valstybių narių paramos. Kuo labiau įsiklausoma į Lietuvos argumentus, tuo didesnė parama. Lietuvos gebėjimas pritraukti bendraminčių valstybių paramą ir dalyvauti koalicijose stiprina Lietuvos įtaką pasaulyje; 9.1.2. Lietuvos ir Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų vadovaujančias ar ekspertines pareigas, skaičius vienetais (2019 m. – 7; 2025 m. – 10; 2030 m. – 12). Padidinus Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų vadovaujančias pareigas, skaičių padidėtų Lietuvos galimybė daryti įtaką priimamiems sprendimams, tiesiogiai dalyvauti juos aptariant, daryti įtaką nustatant organizacijų prioritetus;

9.1.3. oficialios paramos vystymuisi kriterijus atitinkančių vystomojo bendradarbiavimo veiklų finansavimo apimtis, dalis nuo bendrojo nacionalinio produkto, procentai (2019 m. – 0,13; 2025 m. – 0,22; 2030 m. – 0,33). Pasiekus prisiimtą tarptautinį įsipareigojimą didinti oficialiąją paramą vystymuisi, ne tik prisidėtų prie darnaus vystymosi tikslų įvairiuose pasaulio regionuose, bet ir padidintume Lietuvos žinomumą pasaulyje bei sukurtume patikimos tarptautinės veikėjos įvaizdį;

9.1.4. užsienio lietuvių, išitraukusių į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimą, dalis, procentai (2020 m. – 40; 2025 m. – 55; 2030 m. – 60). Remiantis neoficialiais diplomatinio atstovybių duomenimis, užsienyje gyvena apie 30 proc. Lietuvos piliečių. Diasporos išitraukimui į gerovės kūrimą vartojamas terminas „tiesioginės diasporos investicijos“, tad šis siekiamas diasporos išitraukimas galėtų būti ekonominėje (perlaidos, prekyba, tiesioginės investicijos, verslo kūrimas, ekonominių ryšių skatinimas), mokslinėje (bendri moksliniai tyrimai, bendradarbiavimas su universitetais, kt.), konsultacinėje (žinių ir patirties perdavimas), socialinėje (tarpininkavimas, dalijimasis socialiniais ryšiais, labdaros projektai), atstovavimo (politinės įtakos organizavimas, šalies teigiamo įvaizdžio formavimas, neoficialus šalies interesų užsienyje atstovavimas) srityse.

1 problema: esamas Lietuvos atstovavimas tarptautiniuose formatuose neužtikrina visų užsienio politikos tikslų įgyvendinimo

Spręstinios problemos priežastys (prioriteto tvarka):

1.1. Dabartinis diplomatinio atstovavimo tinklas ir jo pajėgumai neleidžia efektyviai spręsti naujai kylančių geopolitinių iššūkių:

1.1.1. diplomatinio atstovavimo tinklas neužtikrina atstovavimo Lietuvos interesams nuo Europos geografiškai ir kultūriškai nutolusiuose pasaulio regionuose (Azija, Afrika, Pietų Amerika);

1.1.2. diplomatinėse atstovybėse trūksta specialiai parengto personalo specifinėms funkcijoms atlikti ir uždaviniams įgyvendinti;

1.1.3. konsulinės paslaugos lengviau pasiekiamos tik arti Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovybių ir konsulatų gyvenantiems ar esantiems Lietuvos piliečiams ir diasporos atstovams;

1.1.4. trūksta kompetencijų veikti tarptautinėje erdvėje.

1.2. Trūksta įrankių ir patirties išnaudoti visus galimus veikimo tarptautinėse organizacijose būdus Lietuvos interesams pasaulyje užtikrinti neužtikrintas patirties perdavimo tęstinumas rengiantis pirmininkauti ES Tarybai 2027 m.;

1.2.2. nėra efektyvaus ir visapusiško valstybės institucijų veiklos tarptautinėse organizacijose dalyvavimo, pozicijų ir pasiūlymų, grįžtamojo ryšio koordinavimo Lietuvoje modelio (nenustatytos atsakomybės, procesai, nesukurti įrankiai);

1.2.3. poveikis tarptautinėse organizacijose dažniausiai kuriamas remiantis tik daugiašalio bendradarbiavimo principais;

1.2.4. valstybės įsipareigojimai nekoreliuoja su ribotais valstybės biudžeto finansiniais ištekliais;

1.2.5. nepatraukli diplomatinė tarnyba.

1.3. Ribotas Lietuvos žinomumas pasaulyje: informacijos apie Lietuvą sklaidos, ypač tarp prioritetinių šalių nuomonių formuotojų ir sprendimų priėmėjų, trūkumas;

1.3.2. priešišškai nusiteikusių šalių siekis perrašyti ir neteisingai interpretuoti Lietuvos istoriją, dezinformuoti apie Lietuvos laimėjimus daro neigiamą įtaką šalies saugumui ir jos įvaizdžiui;

- 1.3.3. Lietuvos daugiatautė istorija, kultūra, turizmo ištekliai ir šiuolaikiniai laimėjimai per mažai išnaudojami Lietuvos žinomumui didinti;
 1.3.4. vystomojo bendradarbiavimo įrankiai nevysiškai išnaudojami Lietuvos minkštajai galiai stiprinti.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

14-001-09-01-01 Didinti diplomatinio atstovavimo tinklo efektyvumą (sprendžia 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4, 1.2.2, 1.2.3 ir 1.3.1 priežastis).

14-001-09-01-02 Didinti Lietuvos žinomumą ir įtaką tarptautinėje bendruomenėje (sprendžia 1.2.1, 1.3.2 ir 1.3.4 priežastis).

1.1.3 priežastis bus sprendžiama įgyvendinant NPP 1 tikslo „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“ 1.7 uždavinį „Skatinti valstybės skaitmeninimą“ (atsakinga Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija) ir NPP 8 tikslo „Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą“ 8.6 uždavinį „Gerinti viešojo valdymo institucijų teikiamų paslaugų kokybę, didinti jų prieinamumą ir patrauklumą“ (atsakinga Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM)).

1.2.4 priežastis bus sprendžiama vykdant URM strateginio veiklos plano Užsienio politikos funkcijų vykdymo programos veiklas.

1.2.5 priežastis bus sprendžiama įgyvendinant NPP 8 tikslo „Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą“ 8.3 uždavinį „Stiprinti žmoniškųjų išteklių valdymo sistemą viešojo valdymo institucijose“ (atsakinga VRM).

1.3.3 priežastis bus iš dalies sprendžiama įgyvendinant NPP 4 tikslo „Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą“ 4.6 uždavinį „Atgaivinti visuomenei reikšmingą kultūros ir tautinį paveldą ir didinti jo naudojimą visuomenės poreikiams“ (atsakinga Lietuvos Respublikos kultūros ministerija) ir vykdant URM strateginio veiklos plano Užsienio politikos funkcijų vykdymo programos veiklas.

II DALIS FINANSINĖS PROJEKCIJOS

NPP uždavinys	Finansinės projekcijos, tūkst. EUR	Finansavimo šaltiniai
1	2	3
9.1. Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką.	146800	Valstybės biudžetas
		Bus siekiama pasinaudoti Europos kaimynystės priemonės lėšomis, dalyvaujant skelbiamuose konkursuose ¹

¹ Planuojamos lėšos siekiant įgyvendinti NPP finansinių projekcijų sąlygą, nurodytą NPP 2 priedo lentelės grafoje „Siekimos tikslo finansavimo sąlygos“

III DALIS PRIEMONIŲ RINKINYS

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14-001-09-01-01	Didinti diplomatinio atstovavimo tinklo efektyvumą	9.1. Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką	1.7. Skatinti valstybės skaitmeninimą. 8.3. Stiprinti žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą viešojo valdymo institucijose. 8.6. Gerinti viešojo valdymo institucijų teikiamų paslaugų kokybę, didinti jų prieinamumą ir patrauklumą.		Ministerijos	Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai, gerai atstovauja Lietuvos saugumo interesams, išnaudoja dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo priemones bei narystės NATO teikiamas galimybes, proc.	36 (2019)	47	LRV IP 12.1.1; 12.3.8; 12.3.9; lygių galimybių visiems HP, inovatyvumo HP
14-001-09-01-02	Didinti Lietuvos žinomumą ir įtaką tarptautinėje bendruomenėje	9.1. Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką	4.6. Atgaivinti visuomenei reikšmingą kultūros ir tautinį paveldą ir didinti jo naudojimą visuomenės poreikiams.		Ministerijos	Reikšmingų tarptautinio bendradarbiavimo srities pranešimų apie Lietuvą, darančių didžiausią įtaką šalies matomumui, skaičius per vienus metus tikslinių šalių žiniasklaidoje	2904 (2020)	3600	LRV IP 12.1.1; 12.1.2; 12.1.16; 12.2.6; 12.3.2; 12.3.8; 12.4.4; lygių galimybių visiems HP, inovatyvumo HP

						URM ir Lietuvos diplomatinių atstovybių socialinių tinklų lankytojų įsitraukimo rodiklis (visų per vienus metus paviestintų pranešimų komentarų, paspaudimų, reakcijų ir pasidalinimų skaičius)	900 000 (2020)	1 900 000	